

ИВАН СТАМЕНОВ

СТРАСТИТЕ НА ОТЕЦ ЙОРДАН

„От Извора“ / 2015
otizvora.com

Йордан Борисов беше свещеник в Дивчово – от онези, които всеки ден се разкъсват, като сноват между няколко села; между кръщенета, черковни сватби и погребения; между службата на Господа и светските задължения, а, наред с другото, той беше съпруг и баща. Странеше от колегите, вярващи, че непременно заслужават висока заплата – смирено носеше тежкото си бреме от ранни зори до мръкване.

В трудни мигове му се приискваше – както други попове – да се позове на думите от Новия завет, че „работникът заслужава заплатата си“. Но той знаеше, че недоимъкът е изпитание, и предпочиташе да не мисли много по въпроса, за да не разсърди Бога. Струваше му се греховно, защото би излязло, че Господ е несправедлив и че му е дал по-малко от заслуженото. Владиката го изкушаваше със и без повод да създаде погребална агенция в Дивчово; тя би го направила богат, но беше виждал как парите покваряват ума. Преди да се е усетил, щеше да желае смъртта на повече хора, за да му върви бизнесът. „Боже – казваше си, – най-големият грях е това!“

Отец Йордан се радваше и на малкото. Но малко ли му беше дадено наистина?

„Всичко имам – често се убеждаваше, – съпруга, която е по-ревностна в убежденията си дори от мене. Две деца си родихме, момче и момиче, здрави са и сравнително почитателни към нас, родителите. Да искаш повече в наши дни, може да се смята за алчност и неблагодарност.“

Попът беше нов по Дивчовия край, но бързо си създаде име с ерудиция и безкористна служба. Не му трябваша и много усилия да спечели доверието на местните. Уважаваха го, защото често споделяше патриотичните си мнения за текущи светски събития

и след като си пийнеше, се отпускахе достатъчно да заговори за „милиционерите в Синода“.

„Поп Йордан е близо до хората“ – казваха си балканджиите от околията, а като го гледаха как не смогва да служи на толкова селища, се случваше по-възрастните да говорят за него и като за светец. Когато беше необходим на някого от селяните, идваха да го вземат с кола. След като приключеше събитието – кръщение или опело, – го връщаха или го разкарваха към съседните села за следващите му задачи.

„Не мога да се оплача от хората“ – не пропускаше да се увери по път при всяка молитва.

Една есенна вечер обаче отец Йордан мислеше друго.

Беше след един от онези тежки дни, когато на човек всичко му идва нанаяно и целият свят му е крив. Започна се още от сутринта, когато по път откри, че брадата му се прошарва. Това го принуди да приеме, че вече не е млад. И съпругата му не го привличаше, както преди, но доскоро търсеше причината у нея – беше напълняла. Отскоро се обръщаше към нея с „Попадийо“, вместо на малко име – правеше го уж на шега, но се смущаваше от това, без да разбира защо. Ами ето защо било – с жена му не бяха първа младост. Децата им бяха пораснали; синът почти не говореше със старите, а черката тепърва напираше да излиза по нощите с разни приятели.

През същия ден отец Йордан за пръв път опя невръстно дете – беше му тежко, като гледаше телцето в малкия ковчег. Гледката ставаше по-тягостна от плача на неутешимите близки. Никога досега не се беше питал – защо Господ допуска такива неща? – като този въпрос го изплаши. „Йордане, внимавай, богоборец ли ще ставаш?“ – тросна се на себе си и се увери, че Бог си знае работата, както и че на хората просто не им е дадено да разбират всичко. На погребението му се прищя да се скара на една жена, която на няколко пъти обяви на всеослушание, че тази трагедия била заради лоша карма. Вярата в кармата и дори в съдбата не беше православна, но не посмя да прави панаир на и без друго потискащото събитие.

„Не мога да се оплача от хората“ – каза си за кой ли път, но за пръв път добави: „Е, объркани са, ама не е от лесно. Пастир съм им, ще им говоря и за кармата, и за друго, но не сега... Все ще му дойде редът и на това.“

По-късно същия ден отиде до най-далечното село. Една баба почувствала, че нощес „свещта ѝ ще догори“, затова накарала внука си да доведе „младото отче“ за последна изповед. Как да откажеш утеха на разкаян човек?

„Божичко, как могат хората да живеят години наред с такива тайни?“ – запита се свещеникът, след като изповяда старата; но си даде сметка, че може би я осъжда в мислите си, затова опита да забрави всичко чуто.

Опитваше, но не можеше. И добре, че внукът на бабата беше разговорлив, та отвлечаше мислите му, докато двамата пътуваха в един стар москвич. Отец Йордан се дивеше на чудото, че тази кола, която не си знаеше годините, успя да запали; и на другото същинско чудо, че може би ще успее да го закара до дома му. Не виждаха повечето хора такива чудеса, макар да бяха пред очите им – всеки ден Господ свидетелстваше за Себе си. Бяха чудеса от онази разновидност, където по-важно беше качествено, а не количествено им изражение.

„Прости хора...“ – въздъхна попът, но се уплаши, че може би ще разгневи Бога с надменна мисъл, и побърза да признае: „Но и щедри хора са те, винаги ми се отплащат някак. Ето, и днес не се прибирам с празни ръце...“

Той погледна кокошката, свила се в скута му. Птицата също впери око в свещеника, ужасена от возенето в шумната кола и от това, че я държаха да не се разхвърчи из купето. Изповяданата старица се беше отплатила с нея. Попът се беше помъчил да ѝ обясни, че не е нужно заплащане, но бабичката настоя, а нима се отказва на умиращ човек?

Често се случваше местните да му плащат в натура. Почнаха, веднага щом се разнесе мълвата, че „новият поп взима животни, месо, яйца, земеделска стока...“. Предишният свещеник държал на ценоразписа, което измъчвало както бедните хора в Дивчово,

така и самия него – не изкарвал парите, на които се е надявал, а накрая се преместил да служи на Господа в по-богат край. Отец Йордан знаеше, че тукашните хора са честни и искат всичко да е пито-платено, както и че плащането в натура ги улеснява. „Ако това ще ги държи по-близо до вярата, така да бъде!“ – примири се един ден духовникът.

Но наистина ли се беше примирил?

Гледаше сега кокошката, тя гледаше него, а в гърдите му се надигаше незапомнено недоволство, което от минута-две вече го задушаваше. Не беше проблемът в птицата, нито в цената ѝ. „За последна изповед не бих взел и стотинка“ – каза си свещеникът и се замисли какво го мъчи този път. По някаква причина от ума му не излизаше правнучето на старицата, синът на мъжа, който сега го караше с колата. Детето му се видя недохранено и лошо облечено в есенната вечер.

Щом москвичът спря пред портата му, отец Йордан благодари на другия мъж и каза:

– Да я оставя, а? – имаше предвид кокошката.

– В никакъв случай! – отрязва го шофьорът.

– Да е жива и здрава бабата ви – свещеникът се опита да бъде тактичен, – ама нещата повече на погребение отиват. После ще трябва да правите помени...

Искаше да бъде възможно най-деликатен – но как да обърнеш внимание на някого за задаващите се разходи, без да проявиш обидно съмнение в способността му да ги посрещне? Шофьорът не го разбираше, пулеше се и само премигваше. По-директно да се казват нещата – така е необходимо с тези хора, но, Боже, как да кажеш на един баща, че може би не храни достатъчно детето си и затова не приемеш дара му?

– Благодаря за возенето – побърза да слезе отец Йордан, като остави кокошката на седалката.

– Отче – намръщи се другият мъж, – обиждаш ме! Скромнен си, не работиш за келепира, всички сме те признали и евала ти правим. Ама кокошката ще я вземеш! А бе, знам аз, че няма да я вземеш, затова я по-добре...

Ненадейно шофортът грабна птицата, изскочи с нея от колата и притича до оградата на обора. След това прехвърли кокошката и тя – да види човек поредно чудо – с къркане се затича право към курника, сякаш предварително знаеше точно къде ноцуват пернатите ѝ посестрими. А те, другите кокошки, се разбудиха и шумно посрещнаха гостенката.

В това време селянинът побърза да се върне зад волана и да потегли. „Ако колата беше изгаснала, може би нямаше да запали отново и тогава човекът трябваше да спи у нас“ – мислеше отец Йордан, като не можеше да разбере дали тази мисъл му харесва, или му носи неприязън. От една страна, той желаше Бог да го подложи на изпитание, като доведе непознат в дома му. Но като че ли не щеше изпитанието да е точно тази вечер, когато всичко му идваше в повече.

Всъщност му се искаше да се оплаче – от съдбата и от хората, но, като православен, не вярваше в предопределението, нито се осмели да допусне надменни мисли за Божите чеда. Постоя пред портата – замислен, или му се струваше, че е било така, защото всъщност не помнеше колко време е прекарал така, нито какви мисли за го занимавали.

Не ще да е стоял дълго тук, защото шумът в курника утихна, след като наскоро беше влязла онази кокошка. „Ето, и зверовете приемат друг от своите в дома си – каза си отец Йордан, – а аз уж съм човек и се поколебах.“

Жена му Стефка го познаваше добре. Още от вратата разбра, че денят му е бил от тежките. Ако не беше толкова късно, щеше да повика децата на масата. Попадията държеше на реда в дома, а едно от правилата гласеше, че всички вечерят заедно, когато се прибере главата на семейството. Тази вечер мъжът ѝ се забави повече от обикновено, затова тя позволи на децата да вечерят, за да си легнат в приличен час.

Гозбата отдавна беше изстинала и стопанката я сложи да се претопли в печката.

– Йордане, имам да ти казвам нещо... – започна плахо тя, като че опираваше почвата.

Отец Йордан я изгледа въпросително. Погледът му беше вял и жена му се поколеба дали да продължи. И като насъбра смелост, тя го осведоми без увъртане:

– Господ ни дарява с трето дете.

– Попадийо, сипи ми малко ракия! – отвърна мъжът ѝ, сякаш не беше чул новината.

Стефка очакваше всякакъв друг отговор, но не и този. За миг се стъписа, а след като преглътна разочарованието, побърза да сипе домашна сливова ракия от едно шише, донесено от съседка като отплата в натура.

„Може Йордан да не ме е чул“ – мислеше тя.

Докато пълнеше една чаша, занарежда:

– Бременна съм, попе. Още едно дете чакаме. Момиче ще е, струва ми се. И момче може да е, ама... едва ли. Напълняла съм като при женска рожба.

– Господ си знае работата, Попадийо! – закима отец Йордан и изпи ракията на екс.

Огънят така подпали гърлото и дробовете му, че чак очите му се насълзиха. Направи знак с ръка на жена си, да подаде цялата бутилка. Но Стефка отстъпи назад, скри ракията зад гърба си и простена – какво ставаше с мъжа ѝ тази вечер? Той се намести по-удобно на стола си. На безмълвния им семеен език език това означаваше, че я кани да седне. По всичко – и по изражението, и по гласа му – личеше, че нещо му тежи, а нейно задължение беше да го изслуша.

– Дай я... Дай бутилката, да празнуваме! – настоя свещеникът и протегна ръка.

Попадията не посмя да остави ръката на мъжа си да виси във въздуха и се подчини.

– Още едно момиче, викаш, Попадийо – замисли се на глас отец Йордан, докато си сипваше втора чаша. – Казват, че Господ обичал мъжете с щерки.

– Бог обича всички, Йордане – поправи го Стефка.

Той кимна като в съгласие и изпи втората чаша.

– Какво те гложди? – попита направо жена му.

– Погребяхме го. Карма, вика, било малкото – заобяснява отец Йордан. Беше умен човек и иначе приказваше сладкодумно, но сега може би ракията оплиташе мислите му: – Езическото си е тука, да ми говори за карма.

Нямаше право да разнася изповедите, иначе щеше да разкаже на жена си и онова, което му беше доверила бабичката. И да го беше направил, едва ли щеше да се разбере нещо – от известно време заваляше и език.

Стефка го изслуша, без да го прекъсва. И като прецени, че му е олекнало, го запозна с новите проблеми в семейството. Синът им скришом гледал един от онези отвратителни сериали, в които мъртвите оживяват и нападат хората, за да се хранят с тях. Така се и казваше – „Живите мъртви“¹ – и беше изпълнен с истории за прелюбодеяния, убийства и обилни кървища в едър план. На попадията ѝ бяха необходими само две сцени на канибализъм, за да го окачества:

– Сатанински! – И като помълча, добави: – Поговори и ти със сина си, Йордане, баща си му. Има страх от тебе и си мисля, че може да те послуша.

А като прецени, че може би не е подходящото време да иска това от мъжа си, додаде:

– Не веднага де... когато ти решиш. Аз пък ще имам грижата да говоря с дъщеря ти, че, сигурно си забелязал, вече не е малко момиче, променя се, става жена. Хванах я, че ме послъгва, за да излиза с приятели. Сигурно се вижда и с момчета... Оня ден ми поиска пари за уроци по танци. Питам я, какви? Народни – вика, ама не ме гледаше в очите.

Стефка не можа да изтълкува изцъкления поглед на мъжа си, затова побърза да уточни:

– Аз ѝ казах, че народните танци са езически и че няма да я пусна, ама то се оказа по-лошо. Разпитах едно от момичетата, с

---

¹ Ориг.: The Walking Dead – сериал на телевизия AMC, излъчван у нас от AXN в късните вечерни часове. Един от любимите текущи сериали на автора, който, за разлика от своите герои, вижда нещо повече от безсмислена касапница и братоубийствени конфликти.

които щели да ходят заедно. Никакви народни танци не са, ами модерни кълчотения...

Отец Йордан си сипа за сетен път от бутилката. Вече я беше преполовил. Пиеше на гладно, докато слушаше жена си, без да се сеща за храната.

– Стига с тая ракия! – скастри го Стефка, която умееше да вкарва властни нотки в гласа си, без да звучи непочтително към съпруга си. – Айде, Йордане, хапни си – омекна гласът ѝ, – пък после иди се освежи и легни да се наспиш. Утре ще говорим. – И се затюхка: – Ама и аз, несъобразителна, говоря ти каквото ми дойде на ума...

Попът слушаше жена си – не е като да не я слушаше – обаче вече не можеше да осмисля думите ѝ. Откакто погълна втората чаша с ракия, се почувства друг човек – стана по-смел и поиска нещо от Бога. Пожела си на ум да се случи чудо, досущ едно от великите библейски събития, които свидетелстваха за славата и всемогъществото Му! Щом машинално изяде вечерята, с малко помощ от попадията се добра до банята. Стефка му помогна да се съблече и го остави.

Докато топлата вода го обливаше приятно и умът му минута след минута се проясняваше, поп Йордан си спомни, че, според вярата му, „всяка прекомерна грижа за човешката мърша е грях“ и трябва да се избягва. Понечи да спре душа, но си даде сметка, че сега се къпе от грижа за ума си, а не заради тялото. Усили студената вода, за да доизтрее, като използва уединението да се помоли още веднъж:

– Покажи ми мощта си, Боже, за да ти служа по-уверено, по-смело и по-усърдно. Амин!

След това уви една хавлиена кърпа около кръста си и тръгна по коридора към стаята със семейното ложе. Навсякъде в дома му беше тихо и тъмно. Жена му беше разтребила кухнята и по всичко личеше, че вече си е легнала. Откъм двора обаче идваше странен шум и отец Йордан отиде до един от прозорците, за да надникне навън. Тогава там, близо до портата, зърна една жена, която взе за своята. И понеже на лунната светлина тя му се видя

гола, като че ли забрави, че самият той беше полуголд, само по кърпа, и излезе от къщата.

– Попадийо... къде си тръгнала така? – извика тихо.

А щом жената се обърна, му се видя хем позната, хем като че ли не беше неговата.

– Стефке?! – прошепна той и пристъпи към нея.

Отреща му отвърна съскане и хъркане, каквото беше чувал от зомбитата в онзи глупав сериал, който гледаше синът му. Да, отдавна знаеше с какво се забавлява отрокът му, но не можеше да излезе на глава с него.

Кокошките в курника кудкудякаха тревожно, като че при тях се беше промъкнала лисица, за да ги разкъса. Злокобни шумове идваха и оттатък портата, от улицата, сякаш се беше насъбрало стълпотворение от хора, които, доколкото отец Йордан чуваше, шепнеха нещо или тихо пееха. „Какво става?“ – запита се той и пристъпи още напред.

Тогава разпозна голата жена, която беше в двора му. Не беше съпругата му Стефка, а първият мъртвец, когото опя, след като започна служба в Дивчовия край; млада булка, починала скоро след сватбата си при една от зрелищните катастрофи, за които обичаха да пишат вестниците. Преди да се окопити от уплахата, отец Йордан заотстъпва, но изведнъж сякаш свише го надариха със смелост и просветление.

Ами да – Господ отговаряше на молитвата му! Сам Бог беше направил така, че един мъртвец да възкръсне. „Нима е възможно по-безусловно свидетелство за могъщество на Бога?“ – запита се свещеникът. – „Да видим нечестивите езичници как ще говорят за кармата и прераждането! Ще ги видя и ония, атеистите, как ще обяснят това...“

Пред очите му се случваше най-великото чудо! Колкото и да беше объркан сега, той осъзна, че е избран за действащо лице в епохално време. Без повече да му мисли, хукна към дома си – бързаше да донесе дреха, с която възкръсналата да се облече, да покрие голотата си. Скоро трябваше да се завърне Христос, за да съди всички, и нямаше да е прилично булката да застане пред

Него по евино облекло. Грабна от закачалката в антрето първото дебело палто, което успя да напипа в тъмното, а после се върна при голата и каза запъхтян:

– На, облечи се. И не се бой, Господ ще е милостив към теб и към всички клетки страдалци.

Възкръснатата булка задържа палтото в ръка, но не пожела да го облече. Тя продължаваше да стои на място, потреперваше леко, а от устата ѝ излизаха неразбираеми звуци. Отец Йордан се смущаваше да я гледа – вярваше, че голотата на тази млада жена също му е пратена за изпитание – затова пристегна кърпата около кръста си, за да не падне и да го посрами, след което се взря оттатък портата, откъдето идваха други шумове. Така видя, че по улиците на селото вървяха десетки, да не бяха и стотици, възкръснали мъртъвци. С бавни крачки и с тихо съскане идваха към дома му, към него.

И всички бяха голи голенички – мъжете, жените, децата, без значение стари или млади...

Ама, разбира се! – просветна му отново на отец Йордан. Там, в свещените книги, не пишеше точно как мъртвите ще излязат от гробовете си. В православните тълкувания се твърдеше, че костите им наново ще се облекат в плът, но дотолкова. Сходно беше виждането на повечето зографи и ренесансови художници, понеже в техни стенописи и картини мъртъвците също излизаха от земята без дрехи – голи.

„Дяволът е в подробностите – каза си отец Йордан, – но сега дори подробностите с голотата свидетелстваха за Възкресението в Последните времена!“

Една светкавица проряза небето и скоро селото се разтресе в оглушителен тътен. Свещеникът нямаше съмнение, че настъпва Второто пришествие на Христос. Божият Син беше заръчал на верните си последователи да не вярват, че е тук или там – щели да разпознаят завръщането Му по светкавицата, която ще освети небето от изток до запад.

Убеден, че Господ идва да съди мъртъвците и живите, в това число и него – служителят Му и пастир човешки, отец Йордан

захвърли кърпата си. Трябваше да застане гол пред Христа, като всеки друг от хората на улицата. Той излезе при тях и малко се разсърди, че живите селяни не стават от сън, за да свидетелстват на най-великото чудо.

– Събудете се, хора! – развика се. – Станете и елате да видите мъртвите, за които тъгувахте. Елате заедно да посрещнем нашия Господ Исус Христос!

Пробляснаха още светкавици и заваля. Никой не излизаше, а отец Йордан вече се дереше с пълно гърло. Не криеше радостта си, че се сбъдват и най-малките подробности от пророчествата – няма в едно от тях не се казваше, че ще има много хора, които ще ядат и ще се женят до последния час? С други думи – те ще проспят своето спасение.

– Не се плашете, хора, излезте! – продължаваше да вика. – От своите покойници ли се плашите? Те не са зомбита, няма да ви прегризат гърлата... Не позволявайте на Сатаната да ви разделя от ближните и от Господа, като ви мъти главите със зрелища от филмите на бесовски държави!

И внезапно го осени мисълта, че нещо в случващото се не е съвсем наред. Твърде малко хора бяха наизлезли от гробовете си. „Къде са останалите“ – запита се. Книгите не уточняваха дали мъртвите ще възкръснат наведнъж, или на групи. Споходи го въпрос: „Боже, има ли достатъчно суша на Земята да побере хората, бродили по нея от Сътворението насам?“ Ако хората днес са милиарди и се говореше за пренаселване, какво можеше да се каже за стотиците милиарди, ако не и трилиони, живели от паметивека до наши дни!

И понеже не можа да си отговори, отец Йордан прихна:

– Виж го ти него, Сатаната, изкушава ме.

„Така прави Лукавия, иска да заблуди, доколкото може, даже нас, избраните! Намери подробност, чрез която да се промъкне в ума ми, за да посее съмнение в душата.“ Докато мислеше това, попът усети как някой ненадейно го сграбчи за едната ръка и почна да го тегли нанякъде. Предрешил се като жена му Стефка, самият Сатана опитваше да го тегли към пъкьла. Свещеникът не

пожела да се даде без бой; не и точно сега, преди да е съден от Бога в Страшния съд. Запъна се и скоро се отскубна от лапите на врага. Ако Сатаната се беше явил като здрав мъж, а не като жена, може би щеше да го затрудни. Но, то се знае, дори в това изпитание Бог подкрепяше своя верен раб и му даде бреме, с което може да се справи.

Задъхан, отец Йордан повали Сатаната в една локва, която се беше образувала на улицата от усилващия се дъжд. Като застана победоносно до падналия ангел, който изумително приличаше на жена му, цитира Христос:

– „Махни се от мене, Сатана! Ти си ми съблазън! Не мислиш за това, що е Божие, а за човешкото.“²

И шом каза това, натисна главата на Сатаната с крак. Защото не беше ли постъпил и Христос така със змията, изкушавала го с дни? Нима Синът Господен не беше уверил последователите си, че им дава от силата си:

„Ето, давам ви властта да настъпвате змии и скорпии и всяка вражеска сила; и нищо няма да ви повреди; но не се радвайте на това, че духовете ви се покоряват; а радвайте се, че имената ви са написани на небесата.“³

Сатана пищеше с гласа на Стефка. Не посмя отец Йордан да извърши убийство. След като спря да натиска с крака си водача на демоните, го предупреди:

– С тебе ще се разправя Архангел Михаил...

„Каква сила имат словата!“ – закима попът, когато Сатаната, проснат в локвата, заплака горко.

– Виждате ли, братя и сестри? – обърна се отец Йордан към голото множество на улицата. – Приживе трябва да надвиваме злото, за да победим накрая даже смъртта! Всички вие успяхте там, където други пропадат.

Като каза тези думи, се усъмни в истинността им. Защото той сега разпозна и други от възкръсналите, а някои от тях не бяха

---

² Из Евангелие на Матей, 16:23.

³ Из Евангелие на Лука, 10:19.

праведници. Сред тях беше Бай Георги – стар пияница, прекарал половината си живот в кръчмата, а другата половина – в тормоз на жена си. Пак там, сред голата тълпа, беше и онзи безразсъден шофьор, заради когото станала катастрофата, отнела живота на младата булка; тя още трепереше до портата и незнайно защо, отказваше да облече палтото.

Преди седмица отец Йордан беше опял и друга невеста – за нея се говореше, че починала при домашен аборт; забременяла от чужд мъж, а майка ѝ, за да не ги разнасят хората, повикала някаква знахарка да извърши престъплението срещу човешките и Божите Закони. Заедно с нероденото, умряла и невестата, само дето пред хората се говореше, че уж ѝ се спукала аневризма. А сега прелюбодейката, която беше възкръснала – досущ зомби от онзи сериал – ядеше от плътта на нероденото си дете; дъвчеше едно краче, не по-голямо от пилешко крилце. „И таз дошла да я съди Господ!“ – погнуса се свещеникът, но веднага осъзна, че сам той я осъжда и прегрешава.

– И ти си грешен, Йордане-е-е, голям грешник си! – проплака отец Йордан, когато в най-предните редици на тълпата разпозна правнучето на онази бабичка, която беше изповядал. – Ох, чедо, съвсем оголяло, от глад ли си се споминало? – питаше се на глас попът, докато вината го ядеше отвътре. – Заради една кокошка изгубих Царството Божие.

– На кого говориш бе, Йордане? – обади се отнякъде Сатана, който се беше посъвзел.

Ето го – беше станал от локвата и отново опитваше да посее съмнение у Божия раб. Сега обаче врагът говореше отдалеко, не смееше да се приближи до свещеника. Като не получи отговор, хукна към една от близките къщи. Още щом навлезе в двора на една от тях, се развика:

– Бай Банко!... Лельо Банковице!...

„Лукавия отиде да тормози други Божии чедо по нощите“ – помисли отец Йордан. – „Разпознах го, той е Цар на лъжите, за което не заслужава повече вниманието ми. Няма да умувам над поредните му опити да внесе смут в душата ми. Е, да, наистина е

странно, че правнучето на онази баба е умряло толкова скоро и че още същата вечер е било погребано, за да възкръсне. Но нима в Библията не четем и за по-големи чудеса? Важното е да не се разколебаваме с неверие!“

Но отец Йордан не намираше покой. Момчето го укоряваше с поглед – умряло е от глад, след като не е вечеряло с бульон от прясно заклана кокошка. За този грях беше виновен не друг, а той, свещеникът, който имаше повече, отколкото се нуждаеше, а беше взел залъка на това дете.

Ако не беше гол, попът щеше да разкъса расото и ризата си, за да покаже искреното си покаяние. Но беше късно – всеки миг щеше да дойде Христос, за да каже: „Човекоубиец няма място в Царството на Отца Ми!“

Курбан! Курбан! – загнезди се една мисъл в ума на попа и той цитира по памет строфа от евангелиста Йоан: „Бях спял, но вече виждам и знам какво да направя!“⁴ И без да се двоуми повече, хукна към обора. След като нахълта в курника, с трескав поглед потърси новата кокошка – не беше сигурен коя от всичките е тя, но една от тях го гледаше лукаво с червеното си око. „Тя е!“ – не се поколеба попът и я сграбчи за гушата. Стиснал я здраво, се върна с нея на улицата.

А там, на улицата, междувременно се беше върнал и Сатана – този път не беше сам, но с подкрепление. С него бяха двама от демоните му, едри и силни, защото бяха приели облика на едни от по-младите мъже в селото.

– Попе, за какво ти е кокошката? – попита единият от тях.

– За курбан! – отвърна му отец Йордан.

– Йордане, недей! – писна Сатаната с женския си глас. – Моля те, Йордане, осъзнай се...

– Ще ти се, Велзевуле! – пристъпи напред попът и потрепери, но не от страх, а от студ.

Есенният дъжд се усилваше, а по начало имаше и вятър.

– Защо си гол, отче? – попита другият демон.

---

⁴ Из Евангелие на Йоан, 9:25.

Отец Йордан се изсемя. С този въпрос Бог беше накарал Адам да осъзнае, че е съгрешил. Но няма непоправими грехове и сега прегрешението заради тази проклета птица щеше да се измие с кръвта ѝ. С рязко движение попът откъсна главата на кокошката и замери с нея Сатана. Тънките писъци на Лукавия проехтяха от единия до другия край на улицата, а в това време отец Йордан се обливаше с топлата кръв, изтичаща на пресекулки от тялото на жертвеното животно.

– Виж ме, Господи! – извика свещеникът, след като захвърли още пърхащите останки на птицата и вдигна ръце към небесата като древен пророк. – Извърших грях, но се покаявам. Нищо не значеше за мен този звяр и с кръвта му измивам греха си. Ако е потребно да засвидетелствам вярата си, и дома си ще запалая, за да изгори до основи. Моля те, Господи, Всемиловичи Боже, за опрощение и вечен живот в Царството ти на Земята. За мен, за жена ми и чедата ни. Амин!

Едва сега отец Йордан осъзна, че вали. Дъждът лека-полека отмиваше кръвта на кокошката от тялото му. „Бог ми прощава“, каза си той и душата му се изпълни с щастие, каквото не беше изпитвал никога досега. Едновременно плачеше и се кикотеше като малко, палаво дете.

Но, казват, най-тъмно е преди зазоряване. Скоро радостта на попа се помрачи от демоните на Сатаната, които се нахвърлиха отгоре му и го повалиха по корем на земята. Единият го натисна откъм краката, а другият изви ръцете му зад гърба, за да не може да се отбранява. Отец Йордан не мислеше да се бие с тях – беше потънал в пълно блаженство след опрощението на греха си, като вярваше, че душата му вече е спасена. А това беше най-важното, защото – каквото и да направят демоните на тялото му – душата му щеше да живее завинаги в Царството Божие, ведно с всички нейни духовни братя и сестри!

И тогава усети, че бесовете, които го бяха натиснали, тровят ума му. Така мислеше, защото, заедно с демоните, го замъчиха и две нови съмнения.

Едното беше, че Възкресението – такова, каквото го очакваше православието, е пълна безсмислица. „Ето, виж възкръсналите“, пулеше се отец Йордан, проснат на земята. – „Отново са в плът, уж е нова, но си е старата. Бай Георги е все така набит и сух, с огромен търбух и провиснали гърди, като че е жена. Защо някои от жените даже в Царството Божие ще са по-надарени от други; то, впрочем, това с телесните дадености важеше и за повечето от мъжете. Високи и ниски, слаби и дебели, гладки като охлюви и космати, стройни и кривокраки... всички хора продължават да носят старите си недостатъци.“

След като огледа възкръсналите, отец Йордан поклати глава и се провикна към небето:

– Как, Божичко, да вярвам, че с тези недостатъци ще влезем в Царството Ти?

Другото му съмнение, което все едно притискаше гърдите му с коляно, беше по-страшно. Отец Йордан постоянно се терзаше за... „Децата! Що богословски писания четох и не намерих нито едно правдиво обяснение за онова, което е отредено за малките след Възкресението и Страшния съд. Ако душите на мъртвите деца ще отидат в пъкъла – защо? Защото не са успели да изкупят „своя“ първороден грях?“

Другата възможност също го мъчеше:

„Ако децата ще отидат направо в Божието Царство, тъй като са умрели малки и не са имали възможност да грешат, нима това не им дава преимущество? Приемем ли, че е така, ще излезе, че е морално и разумно, ако родителите или обществото убиват децата, защото по този начин осигуряват вечен живот на душите им в Царството Божие!“

И двете съмнения на отец Йордан не му даваха мира. Макар по различен начин, от тях излизаше, че Господ е несправедлив и несъвършен, което влизаше в пълно противоречие с уверенията от Библията, че Той е Любов и Светлина. Ето защо попът досега избягваше парливите въпроси. Вярваше, че идват от Сатаната, за да разклатят вярата му.

Сега, притиснат гол и беззащитен на улицата, отец Йордан призна пред себе си, че чудото се превръща в кошмар, както и че вярата го напуска:

– Господи! – захлипа. – Има ли Те или не?

Тогава се обади единият от демоните:

– Отчето добре се е наквасил!

И така прихна, че се задави. Другият само се изкиска. Някъде тогава на отец Йордан му причерня и изгуби съзнание. Когато се съвеси, не знаеше на кой свят се намира. Душата му се изпълни с радост, щом осъзна, че поне се събужда навреме. Недалеч на улицата ослепително светеше огнена колесница, с каквото преди векове ангелите бяха взели пророк Илия при себе си – там, горе, на небето. По всичко личеше, че сега са дошли да вземат и него, бедния селски поп.

„Ето, облечени са в бяло и ми говорят благо на своя език“ – мислеше отец Йордан, като не го интересуваше какво точно му казват Божите ангели. Важното беше, че са мили и покриваха голотата му с плащеница, може би от лен – подобна на онази, с каквата някога е било покрито тялото на възкръсналия Лазар, а след това и на самия Исус подир свалянето му от кръста. Попът се качи доброволно в колесницата, разпръскваща червеникавото си сияние по улицата и хората.

Хората! Познаваше ги – бяха от живите. Възкръсналите може би бяха осъдени, докато е спал – вероятно едни вече го чакаха на небето, а други плачеха и скърцаха със зъби в ада. Наблизо беше жена му Стефка – караше децата да се прибират в къщата, за да не гледат баща си.

„Но защо да не гледат това чудо?! – разсърди ѝ се малко отец Йордан, преди да го налегне нова дрямка. – „Кога друг път ще видят огнена колесница...“

* * *

За попадията Стефка безсънната нощ сякаш нямаше край. Тя изпрати с поглед червеникавите светлини на линейката, с която откараха мъжа ѝ, и заплака.

Щом се съвзе, се наложи да даде показания на полицая, който беше дошъл с лекаря. Покани го в къщата, като с тях влязоха и двамата съседи, които бяха държали попа да не буйства – за да не нарани още някого и себе си. Те също бяха свидетели и щяха да дават обяснения.

– Йордан си дойде нещо угрижен – започна попадията. – Аз, глупавата, още го натоварих. Не трябваше да му сипвам ракия, ама реших, че от нея ще му олекне. Докато той се къпеше, съм легнала и съм заспала. По едно време се прибудих и като видях, че още не си е легнал, го потърсих в банята. Бях се притеснила да не му е прилошало повече. Нямахме го там. От закачалката в антрето беше изчезнало палтото ми и си рекох: „Излязъл е, ама що се е облякъл с моето палто?“ После видях, че не е облякъл него, ами го беше окачил върху един храст на двора. До портата е тоя храст, пуст да опустее, всяка вечер ме стряска, защото в тъмното мяза на човек и шуми страшно от вятъра. – Стефка заплака: – Защо Йордан е искал да облича храст, не знам. – Щом се посъвзе, продължи: – Намерих Йордан насред улицата. Беше гол, както е излязъл от банята. Стоеше на дъжда и говореше на някого. Никой нямаше, де... Стори ми се, че мислеше дъските по оградите за хора. Добре, че нямаше жива душа, че, както беше гол и не на себе си, после голям срам щеше да бере. И ние с децата – също. Искях да си го прибера и го хванах ей тука, над лакътя, а той хептен обезумя. Рече, че съм била Сатаната. После ме събори в една локва и...

На това място попадията заплака с глас, а полицаят и другите мъже опитаха да я успокоят. Като видяха, че нищо не помага, се умълчаха с наведени глави. По някое време единият от двамата съседи довърши разказа:

– С жена ми още не бяхме заспали, когато чухме, че някой блъска по портата. Не разбрах веднага кой е, ама чух, че вика по име майка и татко. Те, старците, спят в пристройката на къщата, нямаше да чуят. Облякох се и излязох. Гледам – попадията реве, а там, на пътя, някой крещи. По-напред помислих, че циганин е

влязъл да краде у тях. Какво ли не ми мина през ума, а то какво се оказа... попът пийнал.

– И? – полицаят го подкани да продължи.

– Ами попадията... така Стефка де... каза, че попът нещо се е разбеснял. Аз и сам щях да се оправя с него, ама, така, за всеки случай, извиках и брат ми. – Братята се спогледаха, сякаш се питаха кой ще обясни случилото се по-нататък. Продължи онзи, който разказваше досега: – Ами, честно казано, не знам какво му беше на попа. По-напред помислих, че се е наквасил повече, отколкото му понася. То, малко срамота за него, че се беше разпищоллил на улицата, но никой не го видя в тъмното. Когато откъсна главата на пилето, се досетих, че не е само пиенето, ами има и нещо друго. Говореше като побъркан, затова с брат ми го хванахме, преди пак да удари попадията. – И изрично подчерта за полицаия: – Ние не сме го били и внимавахме да не му счупим ръка или крак. Това знам аз...

Полицаят кимна и попита другия брат:

– Ти имаш ли какво да добавиш?

– Тъц – беше краткият му, но ясен отговор.

Изведнъж по-разговорливият от тях се присети:

– Попът искаше да пали къщата! Затова го повалихме, защото щеше да изгори децата.

Попадията, която тъкмо се беше успокоила, пак ревна.

– Стига! – намръщи се полицаят. От опит знаеше, че повечето хора имат страхопочитание към униформата, както и че гласът му действа респектиращо. – Говорих с лекаря и той обеща да се погрижат за свещеника. Имаше съмнения, че може да се окаже шизофрения. – И побърза да добави: – Но сега е трудно да се определи. Ще му направят прегледи и изследвания. Ще бъде под продължително наблюдение. Според лекаря кризата може да не се повтори... Дано да е така! На първо време се разбрахме да напишат диагноза „остро нервно разстройство“... Така де, за да може попът, живот и здраве, да се върне на работа. – И като въздъхна състрадателно, полицаят стана да си ходи. – Стават и къде-къде по-страшни работи.

Отец Йордан лежа две седмици в една столична клиника, а след като го изписаха, не помнеше какво се е случило. Нещо го възпираше да разпитва.

Жена му също беше пестелива на думи за онази вечер:

– Прилоша ти нещо...

Селяните щяха да шушукат зад гърба на попа, но това беше да се намират на приказка. Продължаваха да го уважават, което му стигаше и беше по-важното.

Отец Йордан успя да се убеди, че най-разумно ще е да остави тази история в миналото:

„Изкушенията са от самия Сатана. А подробностите – негово обиталище. Каквото и да се е случило, имай вярай в Бога, че тъй е трябвало да бъде...“

А един ден, сам не знаеше защо, си каза:

– Никога не задавай въпроси, ако не си сигурен, че си готов да узнаеш отговорите.

И благодари на Бога, задето го беше дарил с мисълта, която укрепваше и вярата му.

Иван Стаменов
Страстите на отец Йордан
От Извора / otizvora.com
Ноември 2015